

VỤ ÁM-SÁT ÔNG BAZIN

TẠI TÒA ĐẠI-HÌNH HÀNOI

Thủ-phạm là Nguyễn-v-Viên đã thất cố trong khám. — Léon Sanb bị nghi là tông-phạm được tha.

Vụ án trọng đại này, ngày hôm nay đã được đưa ra trước tòa án Đại hình Hà Nội. Trước tòa án, Nguyễn-v-Viên, Thủ-phạm của vụ án, đã được đưa ra trước tòa án. Ông đã được đưa ra trước tòa án. Ông đã được đưa ra trước tòa án.

Sự tra xét
Mặc dù chỉ theo lý, sự Mật thám Việt ra và tại Léon Sanb tức là Hoàng-van-Tiếp tức bấy là một tay đã phát triển đơn phần đối việc này. Sau đó là bị tòa án Trưng-trị kết án 6 tháng tù (án treo) hồi cuối năm 1928.

Cho biết ra thì người đồng đảng trong việc ám sát ấy là Nguyễn-tân-Long ngụ tại Hà-nội số nhà 5 phố Nguyễn-Trần, là người đứng đầu đi ruột y là Nguyễn-thị-Dậu. Trước kia đi ruột y có đưa con tên là Thomas Tái, sau có bị vì lửa con ấy đi đầu một, nên mỗi đêm tra y vào nhện là Léon Sanb. Sanb là khu rừng chính người đứng y báo y thảo cứ theo ấy rồi từ một người y không biết tên chép, sửa lại và biên thêm ngày tháng vào. Y cũng đứng y cũng đi một lúc để thoả hành việc ám-sát ấy, và chính đứng y cầm súng bắn ông Bazin.

Không rõ Léon Sanb có chuẩn bị Việt-Nam Quốc-dân-đảng hay không, nhưng cho có lẽ đang này biết y là người có tên Pháp và đi phân biệt về việc y đi truyền đơn phân đơn việc này, nên mới bị y dùng y để giúp về việc ám-sát ông Bazin.

Viên da chết, rồi nên tòa không xét đến nữa.
Tòa lại miền cựu Đệ-quốc-Nam, Nguyễn-tân-Long, Trần-Cử và Nguyễn-thị-Dậu, trước kia tòa trưởng rằng Trần-Cử viết cái thư ấy và Chi đã đưa súng lục cho Viên.

Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb đã phải 6 tháng tù án treo về tội làm và phát truyền đơn phân đối việc này.

Hỏi đến tin sau Léon Sanb thì có vào khám ngục ở Hà-nội, nhưng thì hỏi tin là khi chưa bị bắt, có vào khám ngục.

Ông Sanb bị nghi là tông-phạm được tha. Ông đã được đưa ra trước tòa án. Ông đã được đưa ra trước tòa án.

Đang-Đình-Nam mới y dự việc ám sát Bazin, y nhận lời, nên sáng hôm 9 Février 1929 hai người tương kiến nhau ở trại Rich-thu của Đệ-quốc-Nam đưa bốn bức thư cho ông Bazin cho Léon Sanb. Bốn thảo thư ấy ở ngày 9 Février 1929 Đệ-quốc-Nam hẹn đến chuẩn dự nhau ở đường Huế trước cửa nhà số 110, để thi hành việc ám sát.

Khi đối-chặt với đứng y thì y lui như chuột, chồm không nhìn gì nữa. Hồi lại sau, thay đổi lại hai khẩu súng, y nói một lúc một khỉe. Nhưng theo lời cung của các người làm chứng thì những lời thủ cung của y trước là đúng, sự thật.

Tình hình trước khi xảy ra việc ám sát
Viết gì mà Hoàng-van-Tiếp lại biên số nhà ở Carcel thì y không thể khai rõ được. Xét cái thư đưa cho ông Bazin thì lời lẽ giống như làm địa y và viên giám định tự dạng thì những chỗ sửa trong thư ấy giống chữ y làm.

Nguyễn-tân-Long ở nhà Tích ra về vào khám 7 giờ chiều, rồi cũng an con với vợ về con y về. Không có gì chứng thiết rằng Léon Sanb có dự vào việc viết thư ấy hay là có súng lục trong mình. Khó lòng biết được Léon Sanb có bảo tiếp làm việc ám-sát ấy hay là đi tiếp đến chỗ xảy ra tấn-kịch ấy của tiếp phải biên số nhà 110 phố Huế, vào mình giấy này có thể đoán được rằng lời khai của tiếp là đúng làm cho sự tra xét khó khăn ra.

Quan chính an thuật lại lại trạng của Léon Sanb đại y nói rằng: Khi trước Sanb còn ở nhà bà cô Huệ, số 25 phố Hàng Đào, thì thường vẫn gọi tên là Bấy, Nam 1922 Sanb đổi tên là Hoàng-Van-Tiếp. Mấy năm sau, Léon Sanb vào tiếp làm việc ám-sát ấy hay là đi tiếp đến chỗ xảy ra tấn-kịch ấy của tiếp phải biên số nhà 110 phố Huế, vào mình giấy này có thể đoán được rằng lời khai của tiếp là đúng làm cho sự tra xét khó khăn ra.

Trên hình ấy đó, và lại từ đó, nên có chỉ bốn là có ba hình theo một người làm và một người nhỏ, sau người nhỏ thì không rõ hình ảnh an bản thế nào.

Trong giờ 11 giờ độ chỉ có một mình Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb 48 tuổi, con học-sanh lớp đệ nhất Trung-học.

Khi y về nhà, Sanb đã nhờ một người đưa y đến điện thoại để nói chuyện với người thân. Ông đã được đưa ra trước tòa án.

Sau khi thi-hành việc ám sát
Theo như lời Léon Sanb đã khai thì ngày 16 Février sau khi ám-sát xong, y thay quần áo.

Ngày 10 Février 1929, Hoàng-Van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb quả quyết khai rằng Nguyễn-tân-Long đã làm chết ông Bazin chiều ngày 9 février. Nhưng ông chối, Ngày 20 février trong khi đối-chặt thì Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb bị khai khác.

Nguyễn-van-Viên
Thủ-phạm thứ hai là ông Bazin có là Nguyễn-van-Viên, là hội viên Việt-Nam Quốc-dân-đảng, đã bị biên đảng Đệ-hình kết án 15 năm cầm cố. Cứ như tờ trình của sự Mật-tham thì có lẽ sau khi xảy ra việc ám-sát, Viên chạy về lời che ở con đường Huế rồi đến nhà Nguyễn-thái-Trác cũng là hội viên Việt-Nam Quốc-dân-đảng để thay quần áo. Về ra, chiều hôm 9 Février Viên có ở nhà ra đi và ngay chiều hôm ấy Viên có nói trước cho chi gái là Thị-Chiều và Nguyễn-thái-Trác biết về việc ám-sát ấy.

Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb đã đem ra như đến thì thể Viên, có khai rằng không biết Viên là ai cả.

Tòa buộc cho tôi là đi nói cho có Tin biết rằng tôi sẽ giữ một người chủ mộ phu thì thật vô lý. Ông Tin là một người đầu là làm thường, không có học vấn gì cả, không thể hiểu thấu được công việc tôi làm. Nếu tôi qua có y giữ ông Bazin thì tôi chẳng đợi gì mà đem việc đi nói cho có Tin biết. Tòa cũng có thể nói rằng tôi vì ái-tình mà đem thân sự giải tỏ với tinh-thần quốc, tôi cũng có một tinh-thần về thể hiện, thân được

Tấn thám-kịch
Vào hôm 11 giờ độ chỉ có một mình Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb 48 tuổi, con học-sanh lớp đệ nhất Trung-học.

Khi y về nhà, Sanb đã nhờ một người đưa y đến điện thoại để nói chuyện với người thân. Ông đã được đưa ra trước tòa án.

Sau khi thi-hành việc ám sát
Theo như lời Léon Sanb đã khai thì ngày 16 Février sau khi ám-sát xong, y thay quần áo.

Ngày 10 Février 1929, Hoàng-Van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb quả quyết khai rằng Nguyễn-tân-Long đã làm chết ông Bazin chiều ngày 9 février. Nhưng ông chối, Ngày 20 février trong khi đối-chặt thì Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb bị khai khác.

Nguyễn-van-Viên
Thủ-phạm thứ hai là ông Bazin có là Nguyễn-van-Viên, là hội viên Việt-Nam Quốc-dân-đảng, đã bị biên đảng Đệ-hình kết án 15 năm cầm cố. Cứ như tờ trình của sự Mật-tham thì có lẽ sau khi xảy ra việc ám-sát, Viên chạy về lời che ở con đường Huế rồi đến nhà Nguyễn-thái-Trác cũng là hội viên Việt-Nam Quốc-dân-đảng để thay quần áo. Về ra, chiều hôm 9 Février Viên có ở nhà ra đi và ngay chiều hôm ấy Viên có nói trước cho chi gái là Thị-Chiều và Nguyễn-thái-Trác biết về việc ám-sát ấy.

Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb đã đem ra như đến thì thể Viên, có khai rằng không biết Viên là ai cả.

Tòa buộc cho tôi là đi nói cho có Tin biết rằng tôi sẽ giữ một người chủ mộ phu thì thật vô lý. Ông Tin là một người đầu là làm thường, không có học vấn gì cả, không thể hiểu thấu được công việc tôi làm. Nếu tôi qua có y giữ ông Bazin thì tôi chẳng đợi gì mà đem việc đi nói cho có Tin biết. Tòa cũng có thể nói rằng tôi vì ái-tình mà đem thân sự giải tỏ với tinh-thần quốc, tôi cũng có một tinh-thần về thể hiện, thân được

Ông Sanb bị nghi là tông-phạm được tha. Ông đã được đưa ra trước tòa án. Ông đã được đưa ra trước tòa án.

Đang-Đình-Nam mới y dự việc ám sát Bazin, y nhận lời, nên sáng hôm 9 Février 1929 hai người tương kiến nhau ở trại Rich-thu của Đệ-quốc-Nam đưa bốn bức thư cho ông Bazin cho Léon Sanb. Bốn thảo thư ấy ở ngày 9 Février 1929 Đệ-quốc-Nam hẹn đến chuẩn dự nhau ở đường Huế trước cửa nhà số 110, để thi hành việc ám sát.

Khi đối-chặt với đứng y thì y lui như chuột, chồm không nhìn gì nữa. Hồi lại sau, thay đổi lại hai khẩu súng, y nói một lúc một khỉe. Nhưng theo lời cung của các người làm chứng thì những lời thủ cung của y trước là đúng, sự thật.

Không rõ Léon Sanb có chuẩn bị Việt-Nam Quốc-dân-đảng hay không, nhưng cho có lẽ đang này biết y là người có tên Pháp và đi phân biệt về việc y đi truyền đơn phân đơn việc này, nên mới bị y dùng y để giúp về việc ám-sát ông Bazin.

Viên da chết, rồi nên tòa không xét đến nữa.
Tòa lại miền cựu Đệ-quốc-Nam, Nguyễn-tân-Long, Trần-Cử và Nguyễn-thị-Dậu, trước kia tòa trưởng rằng Trần-Cử viết cái thư ấy và Chi đã đưa súng lục cho Viên.

Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb đã phải 6 tháng tù án treo về tội làm và phát truyền đơn phân đối việc này.

Hỏi đến tin sau Léon Sanb thì có vào khám ngục ở Hà-nội, nhưng thì hỏi tin là khi chưa bị bắt, có vào khám ngục.

Trong giờ 11 giờ độ chỉ có một mình Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb 48 tuổi, con học-sanh lớp đệ nhất Trung-học.

Khi y về nhà, Sanb đã nhờ một người đưa y đến điện thoại để nói chuyện với người thân. Ông đã được đưa ra trước tòa án.

Sau khi thi-hành việc ám sát
Theo như lời Léon Sanb đã khai thì ngày 16 Février sau khi ám-sát xong, y thay quần áo.

Ngày 10 Février 1929, Hoàng-Van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb quả quyết khai rằng Nguyễn-tân-Long đã làm chết ông Bazin chiều ngày 9 février. Nhưng ông chối, Ngày 20 février trong khi đối-chặt thì Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb bị khai khác.

Nguyễn-van-Viên
Thủ-phạm thứ hai là ông Bazin có là Nguyễn-van-Viên, là hội viên Việt-Nam Quốc-dân-đảng, đã bị biên đảng Đệ-hình kết án 15 năm cầm cố. Cứ như tờ trình của sự Mật-tham thì có lẽ sau khi xảy ra việc ám-sát, Viên chạy về lời che ở con đường Huế rồi đến nhà Nguyễn-thái-Trác cũng là hội viên Việt-Nam Quốc-dân-đảng để thay quần áo. Về ra, chiều hôm 9 Février Viên có ở nhà ra đi và ngay chiều hôm ấy Viên có nói trước cho chi gái là Thị-Chiều và Nguyễn-thái-Trác biết về việc ám-sát ấy.

Hoàng-van-Tiếp tức bấy tức Léon Sanb đã đem ra như đến thì thể Viên, có khai rằng không biết Viên là ai cả.

Tòa buộc cho tôi là đi nói cho có Tin biết rằng tôi sẽ giữ một người chủ mộ phu thì thật vô lý. Ông Tin là một người đầu là làm thường, không có học vấn gì cả, không thể hiểu thấu được công việc tôi làm. Nếu tôi qua có y giữ ông Bazin thì tôi chẳng đợi gì mà đem việc đi nói cho có Tin biết. Tòa cũng có thể nói rằng tôi vì ái-tình mà đem thân sự giải tỏ với tinh-thần quốc, tôi cũng có một tinh-thần về thể hiện, thân được

VỎ XE DUNLOP LÀ THỨ THIẾT TỐT

MUỐN LỢI TO GIÀU LỚN THÌ DÙNG PHÂN TRỘ TÂY HIỆU CON CÁ
TRƯƠNG-V-CẨM, 40. QUAI DU CAMBODGE, CHOLON
ĐẠI-LÝ PHÂN TRỘ TÂY HIỆU « CON CÁ »

VỎ VỎ XE « DUNLOP »

ÔNG TAGORE NÓI CHUYỆN

...TRONG KHI NGÀI DU-LỊCH ÂU-CHÂU

Bà qua, bà báo đã thuật lại chỗ nhà thơ Tagore trách người phương Tây ích kỷ và quên tình nhân-loại, còn người phương Đông thì cao-khiết hơn.

Hỏi ngài nói tiếp: « Lúc tôi còn nhỏ, có một người phương Tây, là người nước Thụy-điền, đi đến Bengal. Người ấy nghe, lại muốn lập ra một cái trường dạy trẻ em các sách vở của một nhà thi-si đại-danh của Ấn-độ, mà người ấy làm mỹ. Hồi sau anh ta chết già ở bên nước chúng tôi. Lần đó, ông-phương Tây và Tây-phương đã hiểu nhau và đã biết thương yêu nhau. »

Tôi đây ông Pierre Rocher hỏi ngài rằng:

— Vậy thì ra cái thiện chức của thi-gia là dạy cho người ta biết sự chơn-lý vô-cùng phải không? Việc ấy chẳng phải là việc của nhà triết-học thì đúng hơn và chúng phải thi-gia chỉ là một nhà âm-nhạc, một người gây dấn tài tình hay sao?

Ông Tagore đáp rằng:

« Thi-gia là một người lớn ở trong. Thi-gia có cái chức vụ phải phiên-địch các màu sắc, các thanh-âm, và bằng qua những chỗ tối tăm mà ngộ thấy được những ánh sáng. »

— Như vậy tức là người kêu là người ngộ-đạo (un initiate) phải không?

Ông Tagore lặng lặng mấy giây đồng hồ rồi nói:

— Một người ngộ-đạo tức là người có ánh sáng trong tình thần của họ. Nói chuyện về những cái ngộ-đạo, khó nói thế nào. Thi-si dạy tỏ ánh sáng cho những người mù, cũng thấy khó khăn như thế. Ngài có lập ra một trường dạy học ở bên Ấn-độ để dạy triết lý. Mỗi khi nào ngài nhắc tới trường ấy thì lộ ra nét mặt vui vẻ lắm!

— Aung quanh nhà trường tôi có lập ra một làng, ngày nay đã có ba trăm người ở trong và các tôn-giáo khác nhau. Chúng tôi lo việc giáo-dục tinh-thần của họ, dạy họ phát-mình ra tư-tưởng; chỉ có tư-tưởng mới là sự thiết-thực ở trong xã-hội. Ngoài ra, chúng tôi lại dạy cho họ biết các khoa-học phổ-thông như văn-sanh, canh-nông, theo như phương-pháp của phương Tây mà thiết-dụng theo cách thức của anh họ của chúng tôi. Những người học trong trường ấy, cũng học nhiều thứ tiếng Âu-châu. »

Ông Tagore cũng ham-mộ văn-học của nước Pháp, và đối với những nhà văn học đương thời, thì ông ưa đọc sách của ông André Gide; nhưng ông nghĩ tới việc không nói được tiếng Pháp, ông nói:

— Nước Pháp đại-biểu cho cái chữ rất hay ở trong nền văn-minh

Âu-châu.

Ông Pierre Rocher hỏi:

— Tiểu-sanh nghĩ ông Gandhi ra thế nào?

Ông Tagore đáp:

— Ông Gandhi là một học vị nhân. Ông ấy bị sanh mìn cho quả hương xứ sở. Ông ấy yêu mến sự tự do. Song lo sự chọn chính-trị do, chỉ có ở trong tình thần mà thôi. Người ta cứ như tự-tướng mới tự giải-thoát được mình; nhưng dân-tộc nào tự-xưng rằng mình tự-do, thì chỉ là phương-nhệ mà thôi.

Vũ M. Phụng đã xử rồi

3 NĂM TỬ TƯỚNG, 100 QUAN TIỀN VÀ

Vũ thùy Nguyễn-vân-Phụng, cựu Thư-ký sư Bạch-phân Saigon dùng giấy biên-lai gửi sang دولت của Nhà-nước trên một ngàn đồng bạc hồi năm ngoái, hi bữa thì Mai rồi đây tòa Tịch-hình Saigon mới đem ra xử.

M. Trần-v-Tạ ngồi chánh tòa. Bữa nay ra-Tòa, thùy Nguyễn-vân-Phụng cũng chịu thiết như lúc ở phòng quan Đồi-thăm, rằng thùy vi nhà nghèo, con đông, tương 11, vật thực mắc mớ, nên cái nghề nó buộc thùy phải giun lộn của nhà-nước như thế.

Quan Trưng-sư Zévalo hết lòng bình vực cho thùy, nhưng Tòa cũng kêu án thùy Nguyễn-vân-Phụng 3 năm tử treo và 100 quan tiền và.

THẦY BUI-VĂN-LÂM CÙNG BỊ 1 NĂM TỬ TƯỚNG VÀ 100 QUAN TIỀN VÀ

Hồi việc thùy Nguyễn-vân-Phụng làm biên lai gửi đi để trả và thùy bị bắt, quan Đồi-thăm tra xét thấy Bùi-văn-Lâm, cựu Thư-ký sư Khoa-học Saigon có liên can trong vụ ấy nên ngài cũng hạ lệnh bắt luôn thầy Bùi-văn-Lâm để xét hỏi.

Sớm mai ngày 16 Mai ra Tòa thầy Bùi-văn-Lâm hết sức phấn đấu, nói rằng thùy chỉ vi thất tình mà bị liên can vào vụ đó, chờ thầy không hay hiểu gì hết.

Quan Trưng-sư Masse cũng tận tâm bầu chữa cho thầy và xin Tòa tha bổng.

Tòa bèn kêu án thầy Bùi-văn-Lâm một năm tử treo với 100 quan tiền và.

Trong một tháng nữa thì lãnh bằng tờ của con tâm vàng, ăn là đầu nư. — Tốt hơn lãnh Tàu.

AU TISEUR

12, Boulevard Bonnard, 82 - Saigon

PHIMA! PHIMA!

Từ ngày 25 AVRIL tới ngày 30 MAI đã có một cuộc bày PHIMA tại cửa hàng Nguyễn chí-Hòa, 88 đường Catinat. Xin mời quí Bà, quí Cô tới coi mau mau kéo trẻ.

LÂM-NGỌC-THẠCH

Mécanicien Dentiste
31 rue Schroeder

Tôi là LÂM-NGỌC-THẠCH, thợ chuyên môn nghề trồng răng đã hơn 15 năm ở Saigon cũng học-chiêu đầu từ Đức, ở trước kia tôi có làm Mécanicien-dentiste cho người Langsa, nên nghề làm răng tôi học và chất chần ít khi sai lầm.

Nay tôi có lập ra gian hàng cho-mọi đường Schroeder số 31, gần bên nhà hàng Hoàn-Lạc, một tiệm trồng răng, trước là chữa răng bằng cho đồng đồng lấy tiếng ngày sau, ít dịp may, quí khách có răng hư trồng lại đồng giá rẻ chăng sai.

Trồng răng thì đau nhưng tôi được bên Đức vi, người chủ trường đó thao nghề và của mình của thân, không hề như các nơi, răng bòn hiệu làm có bao chất cho quí khách.

Như lúc trước, máy tiêm khác làm ăn 10 \$ 00 đến tiêm tới làm ăn 5 \$ 00 việc làm rất chần, chẳng dám nói ngoa, miệng lấy tiếng chữa mỗi ngày thôi.

Xin đừng ban chiều cớ.

AUTO ÉCOLE
Dạy nghề sửa-phơ

Trường tôi mở dạy ba năm rồi, và có mười thầy ở là-nghe ra có nhiều giấy tờ của quan to cho và quan Toàn-quyền Đông-dương ấn tin cho médiaillo của Hoàng-đế An-nam và médiaillo của Hoàng-đế Cao-mên, dạy đã mau thành nghề rất giỏi và biết là luật lệ đường, cho thầy Langsa dạy luật và dạy thêm máy vẽ xe hơi. Thi một lần chắc đậu.

Trường tôi bảo lãnh thi bằng cấp xe hơi và dạy cầm tay đánh xe rất mau, giá rẻ hơn các nơi, có chỗ ăn chầu ngủ rất tiện, có cho mượn xe thì và chỉ đường đi xa, trường tôi có có Nguyễn-thị-Hương có bằng cấp để dạy đàn là cầm tay đánh xe và thì, trước giúp việc nhà sau cho hiệp thì buổi văn minh, xin đừng ban chiều cớ.

CHU-VĂN-HAI
N. 45, Colonel Grimaud
Trước chợ mới Saigon,
sau gare Cuniac.

PHARMACIE SINO-ANNAMITE THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG

N. 208 Rue des Marins - CHOLON
Trừ-Ai Thối-Hồng Nhân-Dược thủy
(Thuốc trừ mậy và gán máu đỏ trong khi con mắt nhặm)
Phân con người ta trong thân thể có hai con mắt là vật trọng, là ai ngoài cảm giác khí, nội thương thất tình, đa lao và thiếu khí thì mậy bệnh kỳ. Khi nào con mắt khởi bệnh thì nó sưng, coi trong sáng không đặng, lại trong con mắt trở nên đỏ như huyết, kéo mậy, không cho thấy được, nếu như không điều trị thì sẽ khôn khi, con mắt trở nên dai dẳng, thuốc này thần hiệu lắm, nó làm vệt mậy và tan vệt mậy, làm mất những gân đỏ, thì tự nhiên con mắt mới sáng lại được, đòng đòng đăm đăm, làm bé đòng đòng được thì thuốc này, khi dùng thuốc này thì phải rửa mậy đầu ngón tay cho thật sạch, rồi lấy bông gòn nơi có vệt mậy thì chấm vào trong thuốc mậy nhỏ vào con mắt đăm, mỗi ngày ít nữa mười mậy lần, sẽ hết bệnh, chẳng cần thuốc này ở trong mậy.

Giá mỗi ve... 0\$10
Đồn-đường Chử-nhơn và Y-học-Si.
ĐIỀCH-HOAI-ĐÔNG, Cẩn-khải

THIỆT LÀ ĐẠI BỒ XIN DỪNG QUA THÌ BIẾT

Nhà Thuốc Tây Khương-Binh-Tĩnh, tại Cánhtho có bán thứ rượu thuốc bổ hiệu O rất. Chế rất kỳ lạ, các chất thuốc đều nghiên cứu đã lâu và rất phù hợp với p.ong thổ xứ ta. Có nhiều giấy chứng thật rằng rượu thuốc này đã ngon mà lại bổ.

Chuyên trị các chứng bệnh kể ra sau này: « Xanh xao kém huyết, ăn không biết ngon, ít ngủ, bệnh đau trái tim, hay mệt bệnh tức, đau phổi và các bệnh đau mới mẩn, cảm phục sức Đồn-bà đang thai và lúc sanh rồi dùng rất tốt. »

Giá bán lẻ: 2\$50 một ve lớn — 1\$50 một ve nhỏ.
Giá bán sỉ: 20\$00 một thùng 10 ve lớn — 13\$00 một thùng 10 ve nhỏ. Có gói cách lãnh hóa giao ngân.

Để bao thơ:
Đánh giấy thép:
Binh-Tĩnh — Cánhtho
Giấy thép nói: Số 62

KHƯƠNG-BINH-TĨNH (CANTHO)

Đánh giấy thép:
Binh-Tĩnh — Cánhtho
Giấy thép nói: Số 62

GARAGE TỬ-HỮU

88, Légrand de la Litrage, 88
Đakao (Saigon)
Téléphone n. 970

Sửa các thứ máy
Đóng thùng xe — Sơn xe
Lắp nhệm xe

Hàng sửa các thứ máy và lành làm áo nhệm, mũi, sơn đủ cách thức theo vẽ xe hơi. Xin làm mau lẹ và chắc chắn, xin quí ông bà đến thử một lần sẽ rõ. Có viết thư muốn hỏi điều chi, hoặc kèn giấy thép thì chúng tôi sẵn lòng làm tùy ý các ngài.

Directeur du Garage Tử-Hữu
Joseph Lê-ngọc-CÁI

ÔNG NÀO ƯA NGHE HAT NHÀ TRO, CỎ ĐÀU

Lại ngay tiệm ĐỒ-NHƯ-LIÊN thì có đủ các đồ đạc đồ danh tiếng hát hay ở Bắc-kỳ.

Các thầy muốn tập đánh máy cho mau biết, lại ngay tiệm ĐỒ-NHƯ-LIÊN mà mượn một cái máy để tập tập trong một tháng thì thành thạo.

Hơn nữa chúng tôi bán những bằng bằng kèn ra sau này:

Hàng đồ phụ tùng xe hơi, xe máy địa phương đồ tiếng; có thì riêng về nhạc khác con đĩa, khác khác về đĩa, về than, khác con đĩa bằng đá để mệ bia.

ĐỒ-NHƯ-LIÊN
91-98 rue d'Espagne
SAIGON
Téléphone N. 690

GARAGE Nguyễn-văn-Phát

N. 1, rue Verdun-Saigon-Tel. n. 769

Hàng sửa xe hơi mới lắp, có hàng đèn, đồng thùng xe, sơn xe, có lãnh liền đồ phụ tùng xe hơi, máy xay lúa, máy cày, có vận dynamo và magneto.

Công việc làm rất kỹ lưỡng.
N. V. PHÁT đit BẮT.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Ông-tỷ hữu hạn vốn 250 ngàn đồng
54 & 56, đường Pellerin. — SAIGON
Đầy-thép nói số 718
Đầy thép tức: CREDITANA

— Nhân lãnh tiền gửi không hạn-kỳ tiền là « Complex Contrats de chèques » bằng học Đông-Philíp hay là tiền quan Langsa, sanh lời 4 phần trăm (4%) mỗi năm.

— Nhân lãnh tiền gửi có hạn-kỳ tiền là « Dépôts fixes » cho từ 6 phần trăm (6%) mỗi năm tới trọn khi tiền-sỹ của rút ra trước hạn-kỳ cũng đặng, nhưng mà tiền lãi là 4 phần trăm (4%) mỗi năm, cũng như học gửi không hạn-kỳ vậy, tính từ ngày gửi cho tới bữa rút ra.

— Mua bán ngân phiếu (chèques) và lãnh tiền qua Đai-Philíp theo theo theo hay là bằng dây thép.

— Lãnh trữ bạc tháng cho học-sinh Annam đương đạ-học bên Tây.

— Cho vay đồng giúp học-sinh muốn đi học thêm bên Pháp hay là Ngoại-quốc (Và cách thức cho vay, xin quí đồng-bào đến tham vấn với Việt-Nam Ngân-Hàng).

— Cho vay có người đồng bảo lãnh chắc chắn và có đủ bảo-chứng hiệu tại đó.

— Cho vay ở ngoại-quốc và bằng-bạc nhập cảng.

Công-tỷ VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG xin hàng mà chỉ cho quí đồng-bào biết rõ về công việc Nhà-Bank hay là Hàng-ban.

HUYNH-DINH-KHIM, Danh - dự Hội - trưởng,
TRAN-TRINH-TRACH, Phó Danh - dự Hội-trưởng,
TRƯƠNG-TÂN-VY, Chánh Hội-trưởng, Đán Trĩ-sư,
NGUYEN-TAN-VAN, Quản-lý Hàng-sỹ,
NGO-TRUNG-TINH, Đ. TRAN-SHU-LAN, P. NGUYEN-VAN-THU OM
NGUYEN-HUU-DO và VO-HA-TRI, Quản-lý,
Pháp-định Tổng-lý: P. LÊ-VAN-GÔNG.

Ai cần dùng bạc?

Xin do tôi là HỒ-VĂN-LANG
Số nhà, 51 Quai du Marché, Soctrang.

Cho vay thế chường ruộng, đất, nhà và phố. Lãi tình rẻ, vốn cho trả nhiều năm, góp tiêu. Mỹ chực muốn dùng có sức cho. Ai có đất Châu-thành mà muốn cất phố, tôi cho mả cho mả cất, rồi góp lại cho tôi. Tính nào vay cũng đặng, và xin viết thư cho tôi mà thương nghị.

NÊN BIẾT!!

NHÀ IN THƯỜNG-DUNG LONGXUYÊN
In mau — giá rẻ — chữ tốt

Khắc con dấu và bản đồng, lành làm Quảng-cáo cho nhà buôn. —
Đóng sách — Bản viết, mực, giấy, cho học trò

Cám tình!!

Nhờ ơn quí đồng-bào hạ cớ đến chúng tôi, vừa giúp vừa làm nghĩa nên hiện « Đức-Thành-Hưng » đã 15 năm nay được bên vững. Chúng tôi lấy làm cảm, cảm, cảm biết lấy chi để đáp, nên mới mượn vớ báo để tỏ lòng chúng ta ơn quí-vị đã thương tình đến chúng tôi.

Muốn đến đáp nghĩa cao sâu ỷ nên chúng tôi hết lòng lo tạo thành một cái Restaurant « Đức-Thành-Hưng » ngang gần (Giadinh) từ năm 1927 đến nay, và một gian phòng ngủ « Đức-Thành-Hưng » khách-sạn tại địa Phan-kỳ cách châu thành 2 ngàn thước nơi theo con đường đi Thủ-đức. Phòng rất nên tuốt khiết, rộng rãi và mát mẻ, lại có sân bầy mầu mầu và tu cây cho quí-khách sai khiến và cũng có chỗ rộng rãi cho quí khách dùng tiệc, rượu, trà, hoặc là nhóm họp mà thiết đãi. Tất là một chỗ rất xứng đáng tiếp đãi quí khách.

Muốn cho vào lòng quí-khách một ngày một thêm nữa nên chúng tôi có mở thêm một tiệm Cafe « Đức-Thành-Hưng » 223 rue d'Espagne ngang Modern Cinema là nơi quí khách dùng bữa sáng, hoặc dùng bữa trưa, tối cũng những món đẹp quí khách đến có sẵn.

Tóm lại, nhờ quí-vị hào-môn đit đức, cứu an-nam, hoặc là cảm tạ công các thể hành trong việc thì xin đến chúng tôi mà thương nghị.

Đức-Thành-Hưng, Kính đôn
139-141 Rue Albert Ter, Dakao

Đáp nghĩa!!

Nhà tôi ở đường Thuận-kiều gần chợ Cầu-Đuội.

— Có dám về một mình sao?

— Dạ dám chứ.

Phi-Hùng suy nghĩ một hồi rồi nói:

— Thời đi văn lui tôi đưa có về nhà, cho có việc lo sự.

— Em cảm ơn thầy.

Chàng rung văn hát Phi-Hùng kéo hai cái xe kéo đưa Ngọc - Hò tới nhà, ở đường Thuận-kiều.

Cái khăn e-sạt của cô Ngọc - Hò rất xuống đất, Phi-Hùng lại đi xuống xuống lượm đưa cho cô. Cô nói: « Cảm ơn » mà hai tiếng kỳ ngộ-ngáo không biết đường nói!

Màn lớp thư năm, Phi - Hùng dóm thấy nơi khóa mắt của Ngọc-Hò lung lẻo một hạt bụi thì nhơn đó mà nói với cô rằng:

— Tuồng này hay và buồn quá đi.

Ngọc-Hò đang có buồn cho thân phận con Ferrette, nghĩa Phi-Hùng nói thì day qua một câu, vừa cười vừa đáp:

— Hay và buồn thật. Tôi xem muốn khóc.

— Nhà cô ở đâu mà có đi xem hát có một mình?

TIRU-THUYẾT CỦA ĐUỐC-NHÀ-NAM

GIA-ĐÌNH TIÊU-THUYẾT NÔI CHỒNG NÔI CON

TÁC-GIA
THÂN-VĂN
IX

Bạch-Tuyết lại đi lấy hai trăm đồng bạc gửi lên cho con. Cách ba tháng sau, có một người đàn-bà ghé nhà Bạch-Tuyết đòi 500 \$ của Phi-Hùng thiếu. Bà rằng giấy nợ của Phi-Hùng ký tên chữ không phải người kia giả đâu. Nợ con mà đòi thì có trả để lòng-dòng kẻn thưa vớ lách. Bà muốn biết Phi-Hùng làm chi đến nỗi mang nợ bạc trăm nên có hỏi người đàn-bà nầy.

— Con tôi làm chi mà đến nỗi mang tiền nhiều quá vậy?

— Không chi là, cháu nhựt ra

Bạch-Tuyết nghe nói chường-hững mà ông học-cũng không biết trả lời làm sao. Thư ký tên Bạch-Tuyết rõ ràng con gửi ở hồ-sơ, sao hôm nay Bạch-Tuyết lại lên hỏi con? Thời, không còn chi nghĩ ngờ nữa: Phi-Hùng bỏ học rồi, rồi viết thư đòi gặt nhà trường.

Xa con, thường nhớ không nó đáng xa xuôi, lên thăm, té ra lên tới Saigon, con bỏ học đi mất. Một nỗi hồi rồi, không biết phải trở về Bạch-giá cho há cũng biết hay là ở lại kiếm con? Nghĩ về rồi nghĩ ở lại, suy xét có trả giờ đồng-hồ mới định đánh giấy thép về cho há đồng hay, rồi ở lại kiếm con.

Ngày nào cũng cho xe hơi chạy cùng Saigon mà cũng không thấy (âm dạng chi hết). Chứa nhựt lại trường đóm học trở một lớp với Phi-Hùng hỏi thăm thì không đơm nào biết Phi-Hùng đi đâu. Chỉ được một tuần lễ thì được người nhà đánh giấy thép lên cho há há đồng phân rầu cháo, phần bình trở nên đã qua đời.

Chết rồi, chuyện rồi này gì chưa ra kể giúp chuyện rồi khác. Bỏ khi cái đơn Bạch-Tuyết là đời u-sầu hay

sao mà buồn kia chưa dứt, buồn nọ tiếp theo. Nước mắt đỏ đã gần cạn bây giờ lại tuông ra nữa. Một tiếng mả chết, một đàng con đi mất, thời trở về lo chôn cất bà cũng xong-xôi rồi sẽ trở lên kiếm con.

Con cũng phần nhiều là con hư. Con nhà giàu phần nhiều là công-thuyết.

Phi-Hùng không lo học, nghe lời anh em bạn, chứa nhựt nào cũng mượn phòng ngủ đất gái đóm dịch ca sang, lữa ng, đi xem hát bóng ở Casino, gặt một cô thiếu-nữ, ngồi phía trước, nhan sắc rất mặng mà môi thoa son đỏ hoét, mặt đôi phần trắng tươi. Sắc diện tuy nhiên đã sắc sảo rồi, còn nhờ son phấn, nhờ đèn điện nên xem càng lịch-sỹ hơn nữa. Phi-Hùng có ngờ có nợ hoai. Một hồi lâu có kia day lại thấy Phi-Hùng nhìn có thì có lại cười nỉn chi lấy làm rầu trong ngực mà nhòm mắt. Phi-Hùng càng má-mắn phần rầu cháo, phần bình trở nên đã qua đời.

Chết rồi, chuyện rồi này gì chưa ra kể giúp chuyện rồi khác. Bỏ khi cái đơn Bạch-Tuyết là đời u-sầu hay

— Toa biết có đó không?

— Không biết.

— Vậy ở Saigon mấy năm làm chi mà « con gà » quá. Có Ngọc-Hò đó à. L'Étoile de Saigon a toa hiệu chưa?

— Vậy sao? Hoa nghe tên có hay làu hay chớ có đó? Có chớ-sự đến thế này đâu.

Mười tám năm về-trước con Liêu anh em bạn, chứa nhựt nào cũng Saigon bần nội con, nên gặp may tài kẻ Ngọt mới cho. Sáu Ngọt đem về nuôi nấng đến lớn, 16, 17 tuổi thì Ngọc-Hò trở nên là một người con gái sắc nước hương trời.

Tiểu thay một đóa hoa thơm và vấp đồng bòn, tem lem, tem lức. Tự hồ như từ xưa đến nay, ai mang danh tài sắc đều phần nhiều bị trời ghen ghét mà bắt phải phong trần. Thời, lát phong trần thì phải phong trần...

Sáu Ngọt lại dụng cái sắc của Ngọc-Hò mà rủa tên của mấy tay công-tỷ.

Đền phyt chầy, thì Phi-Hùng xoay và ngo Ngọc-Hò. Phi-Hùng thấy cái chữ một bên Ngọc-Hò trông nan

